

REFERAT Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget d. 28-08-2024

Mødedato Onsdag d. 28. august 2024 kl. 08:00

Mødested Rådhuset Ikast - Lokale 100

Mødedeltagere Kasper Pauli Pedersen, Thomas Østergaard, Andreas Würtz, Inge Dinis, Hanne Bang Pedersen

Indholdsfortegnelse

Strategi for arealanvendelse - Forslag til målsætninger.....	3
Budgetopfølgningen pr. 30. juni 2024.....	4
Budget og takster for affaldsområdet - 2025.....	6
Affaldsområdet - gebyrer for erhvervsvirksomheder og institutioner - 2025.....	11
Forslag til lokalplan nr. 449 og kommuneplantillæg nr. 28 til Kommuneplan 2021-2033 samt miljø	15
Klimaplan - godkendelse af strategisk energiplan.....	24
Samarbejde med Erhvervsrådet - status og indsats for virksomhedernes grønne omstilling.....	28
Vandområdeplaner 2021-2027 - Finansiering af tre projekter.....	31
Åbne Meddelelser.....	33
Lukket: Lukkede meddelelser.....	37

Punkt 1: Strategi for arealanvendelse - Forslag til målsætninger

01.00.00-P15-1-23

Beslutning

Drøftet.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 28. august 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- udvalget drøfter forslaget til strategiens målsætninger og prioriteringer og kommer med eventuelle input dertil.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 18. marts 2024 (pkt. 16) proces og tidsplan for politiske drøftelser og inddragelse af interessenter i forbindelse med Strategi for arealanvendelse. Byrådet fik på et temamøde den 11. juni yderligere viden om den nuværende arealanvendelse i kommunen, nationale målsætninger, input fra interessenter med mere. Næste led i processen er en drøftelse af hvilke målsætninger og prioriteringer for arealanvendelsen i kommunen, som strategien skal indeholde.

Udvalget har nu lejlighed til at samle op på Byrådets temamøde den 11. juni 2024. Samtidig er der mulighed for at komme med input til strategiens målsætninger og prioriteringer. Teknik og Miljø vil på udvalgsrådet præsentere et forslag til målsætninger og prioriteringer, som udvalget kan tage udgangspunkt i. På den måde kan Teknik og Miljø sikre, at det udkast til målsætninger og prioriteringer, der vil blive præsenteret på mødet i Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget den 25. september 2024 har det rigtige fokus og den rigtige form.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Punkt 2: Budgetopfølgningen pr. 30. juni 2024

00.30.14-G01-3-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 28. august 2024

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 28. august 2024

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 28. august 2024

Sundheds- og Ældreudvalget 28. august 2024

Udviklings- og Erhvervsudvalget 28. august 2024

Økonomi- og Planudvalget 3. september 2024

Byrådet 9. september 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- budgetopfølgningen pr. 30. juni 2024 godkendes.

Sagsfremstilling

Denne sag behandles sideløbende i alle udvalg.

Alle fagudvalg skal følge op på områdets forbrug af budgettet 3 gange årligt, 2. gang i 2024 pr. 30. juni 2024.

Opfølgning på udvalgets område viser, at der forventes balance mellem budget og det forventede regnskab.

Kontoområder (1.000 kr.)	Oprindeligt budget	Korr. Budget	Forbrug 30.06.2024	Forbrug spct.	Forventet regnskab 2024	Ønske om tillægsbevilling
70 Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget	3.870	5.101	-38.365	-	5.101	0
16 Natur og bæredygtighed	7.710	8.941	987	-	8.941	0
17 Forsyning	-3.840	-3.840	-39.352	-	-3.840	0

Opfølgning af budgettet sker ud fra disse punkter

1. Tallene er opgjort som nettotal.
2. Der er særskilt redegjort for områder, hvor datagrundlaget er usikkert, eller hvor forbruget kræver en særskilt gennemgang. Disse områder er nærmere beskrevet som usikkerheder.
3. Der er alene rapporteret om afvigelser, hvis et område søger om færre eller flere penge, end Byrådet har bevillet på budgettet.
4. Byrådet har i den økonomiske politik for 2022-2025 besluttet, at det tilstræbes, at der ikke gives tillægsbevillinger finansieret af kassen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Budgetopfølgning pr. 30.06.2024

Punkt 3: Budget og takster for affaldsområdet - 2025

07.00.00-S29-1-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 28. august 2024

Økonomi- og Planudvalget 03. september 2024

Byrådet 09. september 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Gebyr for dagrenovation for private fastholdes som vægtafregning i 2025 og godkendes
- Gebyr for genbrugsordninger for private 2025 godkendes i henhold til takst- og gebyrblad
- Øvrige gebyrer som fremgår af det samlede takst- og gebyrblad godkendes
- Der drøftes indfasning af dagrenovationsgebyr som fast beholderpris i 2026

Sagsfremstilling

Sagen omhandler budget 2025 for affaldsområdet med tilhørende takster og gebyrer for private husholdninger. Sagen har tidligere været behandlet på mødet den 12. juni 2024 i Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget (pkt. 1).

Teknik og Miljø har i samarbejde eksternt rådgiver beregnet nye takster og gebyrer for affaldsområdet for 2025. Beregninger viser, at ved at fastholde vægtafregning i 2025 vil en privat husstand i gennemsnit skulle betale et samlet årligt gebyr på 3.355 kr. Det er en reduktion af gebyret fra 2024 på 60 kr. Det samlede gebyr dækker over en mindre stigning på dagrenovation på 30 kr. og en reduktion af "genbrugsordningsgebyret" på 90 kr. Stigningen på dagrenovationsordningen skyldes primært at omkostninger til behandling af restaffald og udgifter til renovatøren stiger. Reduktion af genbrugsordningsgebyret skyldes at overskud fra regnskab 2023 tilbageføres til ordning for genbrugspladser og genbrugsbeholder.

Affaldsområdets økonomi styres i renovationsfonden. Affaldsområdet er et brugerfinansieret område. Det betyder, at indtægter og udgifter for hver ordning skal "hvile i sig selv" og at indtægter og udgifter derfor skal balancere over tid. Teknik og Miljø har vurderet Renovationsfondens økonomi og indarbejdet nye retningslinjer for området i henhold til udmeldinger fra Forsyningstilsynet. De nye retningslinjer er eksempelvis, at restaffald fra kommunale institutioner fremadrettet skal afregnes efter markedspriser. Der er beregnet nye takster og gebyrer for alle ordninger i samarbejde med eksternt leverandør og økonomiafdelingen.

Teknik og Miljø fremlægger hermed forslag til gebyrer for 2025 for private husholdninger. Gebyrer for kommunale institutioner og erhvervsvirksomheders brug af diverse kommunale affaldsservices for 2025 behandles i en særskilt sag.

Der er taget udgangspunkt i den afskrivningsprofil, som blev godkendt i forbindelse med vedtagelse af budget 2023, hvor Byrådet godkendte, at anlægsmellemværendet mellem renovationsfonden og kommunekassen skulle afvikles indenfor 10

år, hvad angår afskrivning af nye genbrugsbeholdere og tidligere anlægsinvesteringer på genbrugspladserne. Det betyder, at der skal være et overskud på indtægterne, til at dække afviklingen af anlægsudgifter på mellemværende med kommunekassen.

Det er beregnet, at denne afvikling vil være på ca. 3,69 mio. kr. i 2025, for at sikre den aftalte nedskrivning af mellemværendet med kommunekassen. Budgetudgifterne til affaldsområdet for 2025 er beregnet til 70,57 mio. kr. Den samlede indtægtsramme for affaldsområdet bliver derfor 74,25 mio. kr. (70,57+3,69).

Forslag til hele takstblad 2025 for affaldsområdet er vedhæftet i bilag.

Dagrenovation - beholder for mad- og restaffald

Teknik og Miljø har vurderet Renovationsfondens økonomi og beregnet et budget 2025. Der er regnet med et uændret serviceniveau, hvilket bl.a. vil sige, at beholderen tømmes hver 14. dag og at der husomdeles grønne poser én gang årligt.

Tiden er moden til at drøfte om Ikast-Brande Kommune skal fortsætte med at afregne affaldsbeholder for dagrenovation efter vægt. Ikast-Brande Kommune er én af de sidste kommuner, som afregner grundejeren efter den afleverede vægt i dagrenovationsbeholderen.

Efter indførelse af husstandsnet indsamling af de 10 affaldstyper er der nu 2 forskellige afregningsmodeller for affaldsbeholderne:

- dagrenovation (mad og restaffald) afregnes efter vægt, hvorimod
- genanvendeligt affald afregnes efter beholderstørrelse.

De mange nye regler omkring gebyrfastsættelse på affaldsområdet medfører, at der kan ske en forenkling af beregningsmetoden. Teknik og Miljø anbefaler derfor, at der arbejdes henimod at overgå til en "fast beholder" takst fremfor som nu, at afregne dagrenovation (mad-og restaffald) efter vægt.

Vægtafregningsmodellen har sikret, at Ikast-Brande Kommune allerede i 2019 nåede målet om mindst 55% reel genanvendelse, som er EU's målsætning for 2025, hvilket er 7 år før tid. Målet er nået før end genbrugsbeholderen blev indført. Vægtafregningen har medført, at borgeren er blevet motiveret til at sortere affaldet bedre i husstanden og benytte genbrugspladsen og de opstillede miljøøer til genanvendeligt affald.

Vægtafregningen har også medført øget opmærksomhed på affaldsmængden og givet borgeren direkte indflydelse på, hvor stor afregning for dagrenovationen bliver; "Jo bedre sorteret affald desto lavere gebyr".

Incitamentstrukturen er imidlertid ikke god længere, da den nye genbrugsbeholder er "gratis" (indgår i genbrugsordningsgebyret) og står lige ved siden af beholder til "mad- og restaffald", som afregnes efter vægt. Det er med andre ord en incitamentsstruktur som vender den gale vej.

Kontrakten med renovatøren udløber i 2025 og er pt forlænget med ét år, hvilket giver anledning og mulighed for at tage aftalen og afregning op til fornyet overvejelse.

Der er både fordele og ulemper ved vægtafregning, som kort er ridset op nedenfor.

Ulempen ved vægtafregning er, at:

- Systemet stiller større krav til omhyggelighed ved tømning af beholderen til både bil og vejesystem, som jævnligt skal verificeres
- Vejesystemet modarbejder ønsket/ hensigten om at indsamle mere madaffald/grønt affald til biogasanlæg
- Børnefamilier og andre borgere med store affaldsmængder betaler forholdsvis meget for dagrenovationen
- Ikast-Brande Kommune er alene om, at afregne affaldsbeholdere efter vægt sammenlignet med nabokommuner.
- Ordningen har en skæv incitamentsstruktur
- Nye fordringsregler og SKAT's overtagelse af ejendomsskatteopkrævningen medfører, at der er en betydelig arbejdsbyrde og systemudfordringer ved at køre opkrævning med mange reguleringer, som er tilfældet med vægtafregningen.
- Systemet stiller større krav til administration

Fordelen ved vægtafregning af dagrenovationen (mad-restaffald) er, at:

- Borgeren har direkte indflydelse på størrelse af dagrenovations opkrævning, "jo bedre sorteret desto lavere gebyr"
- Vægtafregning medfører øget opmærksomhed på husstandens affaldsmængde
- Borgere som bor alene, pensionisten eller dem, som er gode til at sortere, har et lavere gebyr end f. eks, børnefamilier med meget affald, da man "kun" betaler for det affald man afleverer
- Vægtafregningen har været med til, at kommunen har nået 2025- målsætning på affaldsområdet flere år før tid, selv før genbrugsbeholderen blev indført
- Ikast-Brande Kommune har en god statistik over affaldsmængder og data

Vægtafregning på dagrenovation

Fastholdes vægtafregningen i 2025 vil grundgebyret stige til 690 kr., hertil kommer de ekstra kilo udover de 5 kg's frivægt. For den gennemsnitlige husstand lyder dette beløb på 495 kr. Det betyder et samlet gennemsnitsgebyr på 1.185 kr. årligt pr. husstand med vægtafregning (se også nedenstående tabel). En beregning af fast beholdergebyr medfører, at prisen for en dobbeltbeholder vil være 1.270 kr. årligt for alle husstande med en dobbeltbeholder til mad- og restaffald inkl. affald.

Ved at fjerne vægtafregningen vil de husstande, som i dag kan holde sig under 5 kg pr. tømning, opleve en gebyrstigning på mellem 0-495 kr. årligt. Det er ca. 2/3 af alle husstande som betaler mindre end gennemsnitsgebyret og som vil opleve denne stigning. Mens ca. 1/3 af alle husstande betaler mere, da de har større affaldsmængder end gennemsnittet. Teknik og Miljø vurderer, at gebyrstigningen vil påvirke for stor en del af borgerne, hvis der ændres afregningsmetode i 2025.

Gebyrer for tømning af dagrenovation og genbrugsordningsgebyrer - 2025:

Dagrenovation	2023	2024	2025	2025
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
			(Fast beholderpris – uden vægtafregning)	(vægtafregning)
240 l dobbelt beholder	625,-	650,-	1.270,-	690,-
Vægt (gennemsnit)	675,-	505,-	0,-	495,-
I alt:	1.300,-	1.155,-	1.270,-	1.185,-

Genbrugsordningsgebyr

Administration + øvrige	90,-	90,-	100,-	100,-
Storskrald	20,-	20,-	20,-	20,-
Papir, glasordning	860,-	775,-	750,-	770,-
Farligt affald	85,-	75,-	80,-	80,-
Genbrugsplads	1.405,-	1.300,-	1.150,-	1.200,-
I alt:	2.460,-	2.260,-	2.100,-	2.170,-
Total:	3.760,- *	3.415,- *	3.360,-	3.355,-*

*) Gennemsnits gebyr, som er betinget af, at der afleveres en affaldsmængde svarende til gennemsnits husstand.

Tabel 1: Oversigt over det samlede gebyr for private husstande fra 2023, 2024 og forslag til gebyr for 2025.

Teknik og Miljø foreslår, at vægtafregning fastholdes i 2025 (markeret med gul kolonne) og dermed vil den samlede takst falde med 60 kr. (3.415 kr. - 3.355 kr.) for en husstand, som afleverer en dagrenovationsmængde svarende til gennemsnittet for Ikast-Brande Kommune. Baggrunden er, at afvente kompensation fra producentansvarsordningen for at undgå, at en stor gruppe husstande rammes af en større gebyrstigning.

I 2025 træder producentansvarsordningen i kraft. Det medfører at Kommunen vil blive kompenseret for udgifter til indsamling af emballage i genbrugsbeholderen. Det forventes, at loven træder i kraft pr. 1. oktober 2025 og kompensation kommer kommunen til gode i 2026. Derfor vil evt. gebyrstigning i 2026 kunne indføres med begrænset påvirkning af en stor gruppe husstande. Forstået ved, at dagrenovationsudgiften stiger (for nogle) og genbrugsbeholderen falder (for alle). Teknik og Miljø anbefaler derfor at afvente denne kompensation, før det anbefales at overgå til afregning med fast beholderafregning for husholdninger.

Afvikling af gæld til kommunekassen

Primo 2024 skylder Renovationsfonden 8,5 mio. kr. til Kommunekassen. Mellemværendet består af anlægsover-/underskud og driftsover-/underskud. Det blev politisk besluttet i 2022 (Byrådet 12.09.2022, pkt. 4), at anlægsmellemværendet med kommunekassen skal afvikles over en periode på 10 år. I 2025 afvikles anlægsinvesteringer med 3,69 mio. kr. hvilket dækkes af et overskud på indtægterne.

Der er i beregning af gebyrer for private husstande indregnet overskud fra driften fra regnskab 2023, hvor et mindreforbrug på ordning for genbrugspladser og genbrugsbeholder er tilbageført til ordningen i alt ca. 1,4 mio. kr.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Husholdninger - Affaldsområdet, samlet takst og gebyrblad - 2025

Punkt 4: Affaldsområdet - gebyrer for erhvervsvirksomheder og institutioner - 2025

07.00.10-G01-1-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 28. august 2024

Økonomi- og Planudvalget 03. september 2024

Byrådet 09. september 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Gebyr for indsamling og tømning af dagrenovation og genbrugsbeholdere for erhvervsvirksomheder og institutioner afregnes til fast beholderpris i 2025 og godkendes i henhold til takst- og gebyrblad
- Gebyrer for erhvervsvirksomheders brug af genbrugspladserne i 2025 godkendes
- Øvrige gebyrer, som fremgår af det samlede takst- og gebyrblad 2025 for affaldsområdet godkendes

Sagsfremstilling

Sagen omhandler godkendelse af takster og gebyrer 2025 for erhvervsvirksomheder og kommunale institutioner.

Det er frivilligt for erhvervsvirksomheder at benytte Kommunens affaldsservices, som brug af genbrugspladser og affaldsbeholdere til dagrenovation og genanvendeligt affald. Eneste krav er, at erhvervsvirksomheder kun må benytte de kommunale ordninger til affald i art og mængde svarende til en privat husholdning.

Kommunens egne institutioner og virksomheder skal, i henhold til gældende regulativ, benytte de kommunale affaldsordninger.

Tømning af dagrenovation og beholdere til genanvendeligt affald

Kommunerne må i henhold til miljøbeskyttelsesloven gerne tilbyde at afhente visse typer af erhvervsaffald i art og mængde svarende til private husstande. Kommunerne skal fastsætte gebyrerne til "markedspriser" og Forsyningstilsynet har den 4. december 2023 udsendt en vejledning til kommunerne herom.

Det betyder bl.a. at der skal føres særskilte regnskaber for hver enkelt affaldsordning, for henholdsvis husholdninger og for erhvervsvirksomheder samt kommunale institutioner. Ordninger for erhvervsvirksomheder og restaffald fra institutioner, skal tilbydes til markedspris. Forsyningstilsynet vurderer, at et overskudstillæg på 10% af beregnet gebyr anses som acceptabelt som "markedspris".

Kommunens egne institutioner

Affald fra kommunens egne institutioner betragtes efter ny lovgivning som erhvervsaffald, hvilket betyder at det forbrændingsegnede affald fra kommunens egne institutioner skal afregnes til markedspris. Prisen for indsamling af genanvendeligt affald skal derimod følge de eksisterende regler og fastsættes efter reglerne for husholdninger.

Gebyrer for tømning af beholdere til dagrenovation og genanvendeligt affald

De mange nye regler omkring gebyrfastsættelse på affaldsområdet medfører, at der bør ske en forenkling af beregningsmetoden. Teknik og Miljø anbefaler derfor, at der for virksomheder og institutioner beregnes en fast beholder takst i 2025 istedet for vægtafregning.

Institutioner - Dagrenovation (Tømning hver 2. uge)	Takst 2024	Takst * 2025
Tømning af dagrenovation	Kr. (+ affald)	Kr. (NYT - Fast beholderpris)
600 l enkeltbeholder	2.200,00	2.940,00
800 l enkeltbeholder	2.200,00	3.430,00
240 l dobbeltbeholder	650,00	1.340,00
240 l ekstra enkeltbeholder – restaffald	750,00	1.460,00
260 l ekstra enkeltbeholder – madaffald	650,00	1.210,00

*) Forslag til gebyr for 2025 er fast beholdertakst inkl. affald og tillagt 10% markedsgebyr.

Tabel 1: Institutioner - Forslag til tømningspris i 2025. Gebyret er momsfrit. Der kan ikke umiddelbart sammenlignes med gebyrer for 2024, da prisen i 2025 er inkl. affald og tillagt 10 % markedsgebyr.

Institutioner - Genbrugsbeholder (Tømning hver 3. uge)	Takst 2024	Takst 2025
Beholdere – årligt gebyr inkl. affald	Kr.	Kr.
240 l dobbeltbeholder, MPK/PP	630,00	830,00
370 l dobbeltbeholder, MPK/PP	770,00	970,00
370 l enkeltbeholder, MPK	895,00	1.170,00
370 l enkeltbeholder, PP	550,00	770,00
660 l enkeltbeholder, MPK	1.335,00	1.680,00

Tabel 2: Institutioner - Forslag til tømningspris i 2025. Gebyret er momsfrit.

Teknik og Miljø har i samarbejde med ekstern rådgiver beregnet affaldsgebyrer for 2025. Der er indregnet en stigning i affaldsgebyrerne, som skyldes at affaldsmængderne opgøres for hver fraktion, og det konstateres at institutionerne afleverer større affaldsmængder end tidligere beregnet. Desuden skal restaffald tillægges 10% i markedsgebyr, hvilket også er indregnet i gebyrerne.

Erhverv - Dagrenovation (Tømning hver 2. uge)	Takst 2024 kr. ekskl. moms (afregning efter vægt)	Takst * 2025 kr. ekskl. moms (fast beholderpris)
Tømning af dagrenovation		
600 l enkeltbeholder	1.940,00	2.270,00
800 l enkeltbeholder	1.940,00	2.620,00
240 l dobbeltbeholder	572,00	1.020,00
240 l ekstra enkeltbeholder – restaffald	660,00	1.100,00
240 l ekstra enkeltbeholder – madaffald	660,00	1.261,00

*) Forslag til gebyr for 2025 er fast beholdertakst inkl. affald.

Tabel 3: Erhvervsvirksomheder - Forslag til tønningspris i 2025, er fast beholderpris. Gebyret er ekskl. moms og tillagt 10% markedsgebyr.

Erhverv - Genbrugsbeholder (Tømning hver 3. uge)	Takst 2024	Takst 2025
Årligt gebyr inkl. affald	kr. Ekskl. moms	kr. Ekskl. moms
240 l dobbeltbeholder, MPK/PP	554,00	680,00
370 l dobbeltbeholder, MPK/PP	677,00	800,00
370 l enkeltbeholder, MPK	790,00	970,00
370 l enkeltbeholder, PP	481,00	630,00

Tabel 4: Erhvervsvirksomheder - Forslag til tønningspris i 2025. Gebyret er ekskl. moms og tillagt 10% markedsgebyr.

Gebyr for erhvervsvirksomheders brug af genbrugspladser

Byrådet godkendte på mødet den 12. september 2022 (pkt.29) en ny model for gebyr for erhvervsvirksomheders brug af genbrugspladser. Den nye model er mere kostægte og er mere enkel i gebyrstukturen. Desuden forventes der færre gratister, da alle nummerplader registreres ved indkørsel og de biler, som tilhører en erhvervsvirksomhed opkræves et gebyr.

Den nye model forudsatte indkøb af nye kamera og nyt IT-system. Systemet blev igangsat i efteråret 2023 med opkrævning pr. 1. januar 2024.

Der er indhentet besøgsdata fra 1. januar til og med juli måned 2024. De nye besøgstal viser en stor stigning i antallet af virksomheder, som registreres pr. besøg og som ikke har købt abonnement. Det giver en skævvridning, af affaldsomkostningerne i forhold til tidligere brugerundersøgelse. Der er derfor en betydelig usikkerhed i beregning og fordeling af omkostningerne ud fra det eksisterende grundlag.

Teknik og Miljø foreslår derfor, at der snarest muligt og senest i foråret 2025 gennemføres en ny brugerundersøgelse for at fastlægge omkostningerne i de enkelte virksomhedsgrupper. På grund af de store usikkerheder og ændring i besøgsmonstret anbefaler Teknik og Miljø at erhvervsvirksomheders gebyr for 2025 fastsættes på baggrund af nuværende gebyrer, som fremskrives med 10%. Dog hæves betaling pr. besøg lidt mere fra de nuværende 125,- kr. til 150,- kr + moms pr. besøg i 2025.

Genbrugspladsgebyr for erhverv	Takst 2024 kr. ekskl. moms	Takst 2025 kr. ekskl. moms
NYT – Opkrævning pr. køretøj og maksimalt 50 besøg pr. år		
Virksomhedstyper:		
Øvrige virksomheder eks. Landbrug, frisører, kiosker og øvrige liberale erhverv *	1.500,00	1.650,00
Håndværkere og anlægsgartnere samt ikke oplyst erhverv/branche*	3.500,00	3.850,00
Pris pr. besøg	125,00	150,00

Tabel 1: Forslag til gebyr for erhvervsvirksomheders brug af genbrugspladser for 2025.

*) Årsabonnement medfører, at der betales pr. bil der er tilmeldt og inkluderer 50 besøg årligt.

Det beregnede gebyr indeholder en afvikling af overdækningspuljen på 10 år. Det betyder en reduktion af omkostningerne for erhverv på 0,8 mio. kr. årligt, som vedtaget af Byrådet på mødet den 12. september 2022, pkt 29.

Der var i 2023 tilmeldt 152 virksomheder til "betaling pr. gang". Denne kategori er steget til 10.356 unikke registrerede virksomheder i 2024. Forskellen i 2024 er, at virksomhedsbilerne nu ikke længere skal "tilmeldes", men blot registreres ved indkørsel til genbrugspladserne. Det er ofte virksomheder, som kun kommer få gange årligt.

Der er i alt 1.280 virksomheder som har benyttet kommunens genbrugspladser i 2024 og tilsammen har de besøgt pladserne 13.878 gange i perioden fra 1. oktober til og med juni måned.

Genbrugspladserne har en årlig omkostning til håndtering af erhvervsaffald på ca. 2,8 mio. kr. (beregning for 2024) ud af et budget på ca. 27,3 mio.kr.

Det er besluttet, at afvikle overdækningspuljen over 10 år, hvilket er indregnet i gebyrerne. Det betyder, at virksomhederne skal dække omkostningerne for 2 mio. kr. årligt (2,8 mio. kr. - 0,8 mio. kr.).

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Bilag - takst- og gebyrblad for erhverv og institutioner - 2025

Punkt 5: Forslag til lokalplan nr. 449 og kommuneplantillæg nr. 28 til Kommuneplan 2021-2033 samt miljørapporter - Ikast Bioenergi

01.02.00-P16-1-23

Beslutning

Anbefales.

Der afholdes informationsmøde den 28. oktober.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 28. august 2024

Økonomi- og Planudvalget 3. september 2024

Byrådet 9. september 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Forslag til kommuneplantillæg nr. 28 til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 og Forslag til lokalplan nr. 449 godkendes og sendes i offentlig høring sammen med den ledsagende miljørapport af planerne
- Miljøkonsekvensrapporten for det konkrete biogasanlæg sendes i offentlig høring sammen med planforslagene
- Der afholdes borgermøde om planlægningen og miljøvurderingerne den 28. oktober 2024 på Hotel Medi i Ikast.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede på mødet den 20. marts 2023 (pkt. 10) at igangsætte ny kommune- og lokalplanlægning for et område ved Ilskovvej ca. 2 km nord for Faurholt og ca. 5 km nord for Ikast. Planlægningen skal muliggøre et biogasanlæg. Planlægningen indebærer udarbejdelse af et tillæg til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 og en ny lokalplan, der skal udlægge området til teknisk anlæg til biogas. Et forslag til tillægget og lokalplanen er nu udarbejdet sammen med en ledsagende miljøvurdering af planerne. Desuden har projektudviklerne udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for det konkrete biogasanlæg.

Kortet viser planområdets afgrænsning. Nord er opad.

Kommuneplantillæg nr. 28 og lokalplan nr. 449 er udarbejdet på baggrund af byrådets ønske om at give mulighed for at etablere et biogasanlæg ved Ilskovvej, samt tilhørende mindre, tekniske anlæg. Byrådet ønsker ligeledes at sikre de natur- og miljømæssige interesser omkring planområdet. Planerne vil kunne bidrage til at nedbringe udledningen af CO₂. Anlæggets beliggenhed ligger centralt i forhold til leverandørerne og aftagerne af biomassen, og kan bidrage til at nyttiggøre områdets husdyrgødning, affaldshalm samt øvrige restprodukter fra landbruget, til produktion af grøn energi, der kan erstatte fossile brændsler.

Planområdet er ca. 16 ha stort, og ligger placeret i det åbne land ved Ilskovvej. Planområdet afgrænses mod nord af kommunegrænsen til Herning Kommune, afgrænsningen mod øst og syd udgøres af dyrkede marker, og mod vest udgør Ilskovvej afgrænsningen. Planområdets placering er central i forhold til de indgåede leverandøraftaler og dermed biomassegrundlaget, og placeringen er også hensigtsmæssig i forhold til decentrale kraftvarmeverker. Biogasanlæggets gasledningstracé skal tilsluttes MR-stationen ved Vestergade i Ikast. Placeringen ved Ilskovvej giver ligeledes gode vej- og tilkørselsforhold, bl.a. fordi den åbne vejstrækning sikrer gode oversigtsforhold i forbindelse med ind- og udkørsel til biogasanlægget, så eventuelle trafikale gener kan blive minimeret. Trafikken til og fra anlægget vil primært være aktiv i hverdage inden for almindelig arbejdstid. Placeringen giver desuden god afstand til naboer og de nærmeste landsbyer, der er ca. 2 km til Faurholt, som er nærmeste mindre, samlede bebyggelse, og der er ca. 4 km til Ilskov i Herning kommune.

Planområdet er i dag anvendt til landbrug og er ikke omfattet af kommuneplanrammer eller retningslinjer for placering af fælles biogasanlæg. Det er derfor ikke muligt at etablere et biogasanlæg i planområdet, før der er udarbejdet det nødvendige plangrundlag. Formålet med Kommuneplantillæg nr. 28 er derfor, at skabe de overordnede, planmæssige rammer for lokalplanlægningen, så der kan blive etableret et biogasanlæg i området. Kommuneplantillæg nr. 28 udlægger planområdet til tekniske anlæg og gør det muligt at etablere biogasanlægget i overensstemmelse med kommuneplanens overordnede retningslinjer for fælles biogasanlæg. I kommuneplantillægget bliver der udlagt et nyt rammeområde, der forbeholdes placering af biogasanlægget med mulighed for at etablere et PtX-anlæg i fremtiden.

Formålet med Lokalplan nr. 449 er at sikre, at biogasanlægget bliver etableret på en sådan måde, at påvirkningen fra anlægget bliver til mindst mulig gene for omgivelserne, både for naboer og den omgivende natur. Desuden giver lokalplanen Ikast Bioenergi mulighed for at etablere et biogasanlæg med de nødvendige bygningsværker, tankanlæg, CO2-anlæg, samt et opgraderingsanlæg til at omdanne biogassen til naturgas. Lokalplanen fastsætter bestemmelser for bl.a. bebyggelsens omfang og udformning, håndtering af overfladevand samt vejadgang. Afskærmende beplantning indgår som et krav i lokalplanens bestemmelser. I lokalplanen udlægges to delområder. Lokalplanområdet opdeles i to delområder. Delområde I må kun anvendes til biogasanlæg med tilhørende bygninger, tanke, siloer, skorstene og andre bygninger og tekniske anlæg, som er nødvendige for driften. Bygninger, tanke mv. skal placeres inden for tre byggefelter, for hvilke der er fastsat makshøjder. I delområde I er der også mulighed for at etablere anlæg til nye teknologier, som f.eks. græsprotein, pyrolyse, metanisering, kraftvarme/motoranlæg mm. samt mulighed for symbiose med PtX-anlæg. Når den konkrete nye teknologi kendes, vil en egentlig etablering af PtX-anlæg eller lignende i delområde I kræve en miljøkonsekvensvurdering af det konkrete anlæg. Delområde II må kun anvendes til vejadgang, forsinkelsesbassin, nedslivningsbede, faunapassage, beplantning og volde.

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at der har været en løbende dialog med Herning Kommunes administration om afvikling af den tunge trafik på de nærliggende veje i Herning Kommune. Herning Kommune har meddelt, at de ønsker en politisk behandling af sagen og af deres forventede hørings svar. Derfor bliver høringsperioden udvidet udover de lovpligtige 8 uger.

Høringsperioden vil strække sig over 11 uger fra den 12. september 2024 til og med den 26. november 2024.

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at Byrådet tidligere har igangsat planlægningen for arealerne syd og sydvest for planområdet. Se kortet herunder. Den planlægning skal gøre det muligt at etablere et solcelleanlæg. Det betyder, at nærområdet til biogasanlægget også kan blive karakteriseret ved teknisk anlæg til vedvarende energi.

Snit vest-øst gennem området, der illustrerer anlæggets højdevolumener i forhold til hinanden.

Kortet viser, mod nord, planområdet med forventet bebyggelse. Det skraverede område er ved at blive planlagt til solcelleanlæg. Nord er opad.

Borgermøde

Teknik og Miljø anbefaler, at der i høringsperioden bliver afholdt et offentligt borgermøde den 28. oktober 2024 på Hotel Medi. Borgermødet vil blive afviklet jævnfør Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalgets tidligere godkendte proces for borgerdialog i forbindelse med planlægningen for VE-anlæg (udvalgsmødet den 7. juni 2023, pkt. 5). Med udgangspunkt i den godkendte proces, skal borgermødet i offentlighedsfasen være et "Servicemøde/Infomøde" med deltagelse af projektejerne. Borgermødet har til formål at informere borgerne om planlægningen og indholdet i miljørapporterne for at klæde dem fagligt på til at kunne indsende høringssvar. Planforslag og miljørapporter præsenteres af fagfolk og projektejer. Der vil således kun være faglige oplæg, politikerne er kun lyttere. Borgernes indflydelsesrum på dette stadie er meget begrænset. Derfor er der ikke lagt op til debat, kun afklarende spørgsmål.

Projektbeskrivelse

I planområdet vil der blive etableret modtagestation, samt øvrige tekniske anlæg, der er nødvendig for anlæggets drift, herunder plansiloer, bygninger med procesanlæg, CO₂-fangst anlæg, skorstene, lagre, sandvaskerianlæg, opgraderingsanlæg, administrations- og mandskabsfaciliteter. Rundt om biogasanlægget vil der blive etableret en jordvold, som skal sikre at evt. lækager og udslip bliver indenfor planområdet, og f.eks. ikke løber ud i Ruskær Grøft umiddelbart nord for planområdet. Jordvoldene har ingen støjdæmpende effekt.

I den nordlige ende af planområdet, langs Ruskær Grøft er der i kommuneplanen udpeget en ca. 3 m bred spredningsvej for dyr og planter. En ændret anvendelse af arealerne, som f.eks. nyt byggeri og tekniske anlæg, må ikke i væsentlig grad forringe spredningsmulighederne for dyr og planter og sammenhænge mellem eksisterende naturområder. For at styrke spredningsmulighederne udvider projektejerne spredningsvejen til 25 m og tilplanter den med varieret vegetation.

Den maksimalt tilladte højde på biogasanlæggets reaktortanke vil være 35 meter, mens den maksimale højde på bygninger må være 18 meter. Teknik og Miljø gør opmærksom på, at i den oprindelige ansøgning i 2023 ønskede projekterne at etablere reaktortanke med en højde på 30 meter. Siden har det vist sig mere fordelagtigt med 35 meter høje reaktortanke, som derfor er udgangspunktet for planlægningen.

Biogasanlægget forventer at behandle op til 800.000 ton biomasse pr. år. Den producerede biogas vil som udgangspunkt blive opgraderet til biometan, hvorefter det via BMR-stationen kan blive tilført naturgasnettet i MR-stationen ved Vestergade i Ikast.

Anlæggets producerede mængde biogas svarer til gasforbruget for ca. 22.500 husstande årligt.

Med indføddning af 800.000 tons biomasse, hvoraf 720.000 tons er husdyrgødning, vil biogasanlægget bidrage til at nedbringe CO₂ med 51.000 tons (dvs. 51 kt) CO₂-ækvivalenter (herefter benævnt CO₂) pr. år. I beregningen af nedbringelsen af CO₂, er der taget højde for anlæggets eget energiforbrug og transporten af biomasse, der i gennemsnit vil blive transporteret 20 km tur/retur. Desuden vil nyttiggørelse og CO₂-fangst bidrage til nedbringelsen med yderligere 63.000 tons CO₂-ækvivalenter pr. år. Dermed forventes det, at biogasanlæggets aktiviteter samlet vil bidrage med en reduktion af ca. 114.000 ton CO₂-ækvivalenter pr. år, såfremt at indføddningen af biomasse er 800.000 ton.

Et sandvaskerianlæg skal sikre, at man kan anvende kvæggylle fra landbrug i biogasprocessen, selvom der anvendes sand i sengebåse ved biomasseleverandørerne. Den genanvendte, vaskede sand vil blive sendt tilbage til de landbrug, hvor der anvendes sand i sengebåse, og dermed reducere forbruget af frisk sand, som er en begrænset ressource.

Transporten af biomasse vil hovedsageligt være fordelt over 264 ture pr. dag (132 ture til anlægget, og 132 ture fra anlægget) ved 312 arbejdsdage pr. år. Der vil være kampagneperioder, hvor tung trafik til og fra anlægget intensiveres. I kampagneperioder vil den maksimale trafikale belastning udgøres af 306 ture pr. dag (153 ture til anlægget, og 153 ture fra anlægget) ved en kampagneperiode, der fordeler sig spredt over 30 dage pr. år.

I forbindelse med biogasanlægget vil der blive etableret et nyt, prioriteret T-kryds, som adgangsvej til biogasanlægget. Der vil i den forbindelse blive etableret et kanaliseringsanlæg med venstresvingsbane på Ilskovvej mod adgangsvejen, for at reducere risikoen for venstresvingsulykker og bagendekollisioner. I følge Vejdirektoratets effekthåndbog "Trafiksikkerhed og vejtekniske midler" kan venstresvingssporet på primærvejen (Ilskovvej) forventes at mindske antallet af ulykker med 25 procent.

Ca. 100 m vest for planområdet ligger et ældre sommerhus, som bliver opkøbt af Ikast Bioenergi og nedlagt som sommerhus.

Foroffentlighed

Da Byrådet den 20. marts 2023 besluttede at igangsætte ny kommune- og lokalplanlægning for planområdet, besluttede Byrådet også at offentliggøre et debatoplæg, som blev sendt i en offentlig fordebat i 4 uger i perioden fra den 29. marts til og med 26. april 2023. Formålet med fordebatten var at indkalde ideer og forslag til den videre planlægning.

I perioden modtog Ikast-Brande Kommune 19 høringsvar, hvoraf ét høringsvar indkom efter høringsfristen. Mange høringsvar omhandlede de samme temaer, som er behandlet i miljøvurderingen af planerne og i miljøkonsekvensvurderingen af det konkrete biogasanlæg:

- Trafiksikkerhed
- Anlæggets placering

- Støj
- Lugtgener
- Øget kvælstofsudledning og dets påvirkning af beskyttet natur og hedeområder
- Påvirkning af rekreative områder og det bevaringsværdige landskab
- Mængden af biomasse

Teknik og Miljø har udarbejdet et høringsnotat, hvor der er vurderet på høringssvarene fra fordebatten. Høringsnotatet er vedlagt som bilag til dagsordenpunktet.

Miljøvurderinger

Ikast-Brande Kommune har foretaget en miljøvurdering af forslagene til kommuneplantillæg og lokalplan. Denne miljøvurdering er samlet i en miljørapport. Projektejerne har desuden foretaget en miljøkonsekvensvurdering af det konkrete biogasanlæg. Miljøkonsekvensvurderingen er samlet i en omfattende, detaljeret miljøkonsekvensrapport, der også rummer visualiseringer af biogasanlægget.

Forud for udarbejdelsen af miljøvurderingen og miljøkonsekvensvurderingen har Ikast-Brande Kommune i et afgrænsningsnotat foretaget en afgrænsning af, hvilke eventuelle miljøpåvirkninger de to rapporter skulle vurdere på. Afgrænsningsnotatet har været offentliggjort på Kommunens hjemmeside og har været i høring hos berørte myndigheder for at indkalde bemærkninger.

Samlet vurderes det, at realisering af planerne og etableringen af det konkrete biogasanlæg ikke vil få væsentlige, negative miljøpåvirkninger, herunder konsekvenser for samfund, befolkning, trafik, miljø og natur. Herunder er de mest relevante, undersøgte miljøpåvirkninger i rapporterne beskrevet.

Trafiksikkerhed

Miljøvurderingerne viser, at biogasanlægget vil medføre en stigning i mængden af tung trafik på de veje, som skal anvendes til transport af biomassen til og fra anlægget. Nogle leverandører af biomassen bor i Herning kommune, derfor har Herning Kommune været bekymret for, hvordan den tunge trafik kunne påvirke trafikafviklingen og den fysiske tilstand på deres veje. Projektejerne har fået udarbejdet en trafikanalyse, som en del af miljøvurderingerne. Trafikafviklingen findes efter beregninger af belastningsgrad, middelforsinkelse og kødannelse fortsat at være fornuftig.

Trafikken til og fra anlægget forventes at fordele sig på denne måde:

- En del af trafikken forventes at køre gennem Ilskov og krydset ved Ikastvej/Karupvej, hvor trafikken til og fra biogasanlægget via Ikastvej fordeles ud på Karupvej, Simmelkærvej og Nørreskovvej.
- En stor del af trafikken forventes at køre gennem Ikast via Uhregårds Alle og Thomas Poulsens Alle/Stensbjerg Alle
- En mindre del af trafikken forventes at køre via Thorupevej umiddelbart øst for Sunds. Herfra forventes trafikken at anvende Ilskovvej eller Sundsvej og Sunds Omfartsvej, som alle tre er statsveje.

For at mindske risikoen for venstresvingsulykker og bagendekollisioner på Ilskovvej, vil der blive etableret et kanaliseringssanlæg med venstresvingsbane på Ilskovvej mod adgangsvejen til biogasanlægget. Der er tilstrækkelig restkapacitet i dette kryds, så venstresvingsbanen etableres for at øge trafiksikkerheden. Da der er tilstrækkelig restkapacitet i krydset, er det vurderet, at det ikke er hensigtsmæssigt at etablere en højresvingsbane på Ilskovvej mod adgangsvejen. En højresvingsbane vurderes at mindske risikoen for bagendekollisioner, men bidrager samlet til en øget uheldsrisiko, da der vil være flere trafikstrømme, som den enkelte trafikant skal forholde sig til.

Risiko for udslip fra anlægget

Miljøvurderingerne viser, at risikoen for tanklækage vurderes minimal, da der er adskillige års erfaring med drift og produktion af tanke til biogasanlæg. Dermed er der stor viden om, hvordan man sikrer mod udslip. Der vil desuden blive foretaget en række sikkerhedstiltag, som mindsker risikoen for udslip af biomasse fra anlægget, herunder etablering af en jordvold på 0,75-1,25 m rundt om anlægget.

Da planområdet ligger i et område, hvor der både er højtstående grundvand og risiko for vandopfyldning af lavninger ved en 100-årshændelse, vil det være nødvendigt at etablere afværgeforanstaltninger i forhold til oversvømmelsesrisikoen. Risikoen er håndteret i form af hævnings af terrænkote, etablering af ikke bebyggede områder med ekstra dybde til nedsivning samt forsinkelsesbassin til rent regnvand. Endelig vil den planlagte vold omkring biogasanlægget sørge for, at vandet bliver inde på anlæggets område, og dermed ikke forårsager oversvømmelse uden for planområdet. Det er derfor vurderet, at realiseringen af projektet ikke vil påvirke grundvand eller oversvømmelsesrisikoen væsentligt.

Støj

Miljøvurderingerne viser, at realiseringen af planerne og etableringen af anlægget ikke vil medføre væsentlige støjgener for naboerne til anlægget. Støjberegningerne viser, at støjgrænseværdierne hos alle naboer overholdes.

Lugt

Lugtberegningerne i miljøvurderingerne viser, at biogasanlægget vil overholde lugtgrænseværdierne. Biogasanlæggets lugt- og støjkloder placeres og håndteres i lukkede haller med ventilation og luftrensning. Eventuel afgivelse af lugtpartikler vil blive reguleret i anlæggets miljøgodkendelse.

Visualisering fra Linnebjerg Bakkeø

Ca. 800 meter vest for planområdet ligger den skovklædte Linnebjerg Bakke, som er udpeget som et bevaringsværdigt landskab i Ikast-Brande Kommuneplan. Linnebjerg Bakke bliver brugt rekreativt. I miljøkonsekvensrapporten er der visualiseringer af biogasanlægget set fra Linnebjerg Bakke (fra udkigspost). Linnebjerg Bakkes rekreative og landskabelige værdi vurderes ikke at blive væsentligt påvirket visuelt af biogasprojektet. På grund af de høje tanke mm vil biogasanlægget være synligt over den eksisterende beplantning, men anlæggets synlighed i landskabet sløres af den eksisterende beplantning ved og omkring Linnebjerg Bakke. Landskabsoplevelsen for de besøgende ved Linnebjerg Bakke vurderes ikke at blive væsentligt forringet, da biogasanlæggets synlighed vil være underordnet.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om Forslag til Tillæg nr. 28 til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 og Lokalplan nr. 449 kan blive godkendt og sendt i offentlig høring sammen med miljøvurderingen af planerne og miljøkonsekvensvurderingen af det konkrete projekt. Desuden skal udvalget beslutte, om der skal afholdes borgermøde om planlægningen og miljøvurderingerne den 28. oktober 2024 på Hotel Medi i Ikast.

Plan- og lovgivningsmæssige forhold

Kommuneplanen er en 12-årig plan, som sammenfatter den overordnede arealanvendelse og bebyggelsesforhold i kommunen og sætter rammerne for al lokalplanlægning. Hvis Byrådet ønsker at gennemføre en planlægning, der ikke er i overensstemmelse med den gældende kommuneplan, skal byrådet enten vente til revisionen af kommuneplanen eller vedtage et tillæg til kommuneplanen. Tillægget skal ændre kommuneplanen, så der bliver overensstemmelse med den ønskede, nye planlægning. Kommuneplanen er ikke direkte bindende for borgerne. Byrådet har dog pligt til at virke for kommuneplanens gennemførelse. Byrådet kan ikke meddele tilladelse eller stille vilkår på baggrund af en kommuneplan. Byrådet kan derfor heller ikke dispensere fra kommuneplanen.

Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe forslag til ændringer af kommuneplanen, der ikke er truffet beslutning om i en vedtaget planstrategi. Før udarbejdelsen af sådanne forslag skal kommunalbestyrelsen indkalde ideer og forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet. Indkaldelsen af ideer og forslag skal indeholde en kort beskrivelse af hovedspørgsmålene i den forestående planlægning. Ved mindre ændringer i en kommuneplans rammedel, der ikke strider mod planens hovedprincipper, samt ved uvæsentlige ændringer i planens hovedstruktur kan kommunalbestyrelsen dog undlade at indkalde ideer og forslag m.v. Der har været gennemført en foroffentlighed for at indkalde ideer og forslag til planlægningen.

En lokalplan er en fysisk plan, der fastlægger de fremtidige forhold inden for lokalplanens område. Byrådet kan gennem lokalplanen fastlægge juridisk bindende bestemmelser for, hvordan arealer, nye bygninger, beplantning, veje, stier m.m. skal placeres og udformes inden for lokalplanens afgrænsning. Lokalplanen indebærer ikke handlepligt, men ejere og brugere af en ejendom skal i forbindelse med nyt byggeri og anlæg overholde planens bestemmelser. En lokalplan er ikke til hinder for, at eksisterende, lovlige forhold kan fortsætte som hidtil. En lokalplan må ikke være i uoverensstemmelse med kommuneplanen.

Forslaget til Lokalplan nr. 449 er udarbejdet efter Planlovens § 13, men er ikke i overensstemmelse med Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033. I lokalplanforslaget er der redegjort nærmere for anvendelse, vejadgang, placering og udformning af ny bebyggelse, parkeringsarealer, terrænregulering mm. I Ikast-Brande Kommuneplan er planområdet ikke omfattet af rammeområder og derfor udlagt til biogasanlæg i et rammeområde, og heller ikke udpeget som et område til fælles biogasanlæg i kommuneplanens retningslinjer. Der skal derfor efter Planlovens kap. 6 om Planers tilvejebringelse og ophævelse laves et tillæg til kommuneplanen, der udlægger arealerne til det ønskede formål. Teknik og Miljø vurderer, at der ikke er planmæssige hindringer for at ændre plangrundlaget.

Med vedtagelsen af kommuneplantillægget bliver planområdet udlagt som et nyt rammeområde 25.T1.14 til Teknisk anlæg, Biogasanlæg. Planområdet bliver desuden udpeget til et område til placering af fælles biogasanlæg og bliver omfattet af de gældende retningslinjer for placeringen af fælles biogasanlæg. Med tillægget bliver den eksisterende spredningsvej for dyr og planter i planområdet udvidet, for at give den truede sommerfugl Brun Pletvinge, som lever på Linnebjerg Bakke, og andre arter bedre mulighed for spredning i området. Det medfører, at den udpegede potentielle spredningsvej for dyr og planter bliver taget ud af kommuneplanen. En meget lille del af planområdet er udpeget som lavbundsareal, men det er for lille til at blive genoprettet som vådområde, derfor bliver lavbundsarealet taget ud af kommuneplanen.

Biogasanlægget er kategoriseret som et risikoanlæg. Ikast-Brande kommuneplan har ingen særskilte retningslinjer for placeringen af risikovirksomheder. Med kommuneplantillægget bliver der tilføjet nye retningslinjer for placeringen af risikovirksomheder. Det medfører, at der omkring risikovirksomheder fastlægges en sikkerhedszone på 500 m. En zone på 500 m rundt om biogasanlægget vil desuden blive udpeget som støjbelastet, hvor der ikke må etableres støjfølsom anvendelse. Zonen vil blive omfattet af Kommuneplanens gældende retningslinjer for støjbelastede arealer.

Planerne er omfattet af loven om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Ifølge miljøvurderingslovens § 8, stk. 1 skal myndigheden som udgangspunkt gennemføre en miljøvurdering af planer, hvis de udarbejdes inden for fysisk planlægning og arealanvendelse og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til de projekter, der er omfattet af lovens bilag 1 og 2.

Projektet er omfattet af bilag 2 til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). For projekter omfattet af bilag 2, kan projektudvikler anmode om, at der gennemføres en miljøvurdering uden forudgående screening, hvis det vurderes, at projektet kan få væsentlig indflydelse på miljøet. Projektudvikleren har fremsat denne anmodning, og Teknik og Miljø er enig i vurderingen af dette. Dermed skal der udarbejdes miljøvurdering af forslagene til kommuneplantillæg og lokalplan, desuden skal projektudvikler udarbejde en miljøkonsekvensrapport for det konkrete biogasanlæg.

Forud for miljøkonsekvensvurderingen skal Ikast-Brande Kommune jævnfør miljøvurderingsloven foretage en afgrænsning af indholdet i den miljøkonsekvensrapport, som bygherre skal udarbejde. Inden Ikast-Brande Kommune foretager en endelig afgrænsning af miljøkonsekvensrapportens indhold og sender en myndighedsudtalelse til bygherre, skal Ikast-Brande Kommune jævnfør miljøvurderingslovens § 35, stk. 3 høre offentligheden. Høringen går alene på, hvilke miljøpåvirkninger, der er relevante at få vurderet i miljøkonsekvensrapporten. Et afgrænsningsnotat for miljøkonsekvensvurderingen har derfor været i offentlig høring og i høring hos berørte myndigheder.

Der er på denne baggrund udarbejdet en miljøkonsekvensvurdering af biogasanlægget, der beskriver det konkrete projekt, påvirkninger på miljøet og eventuelle afværgeforanstaltninger. Desuden er der udarbejdet en miljøvurdering af planforslagene. De to rapporter er i store træk enslydende, og kan læses uafhængigt af hinanden.

Med baggrund i miljøkonsekvensrapporten for biogasanlægget skal Ikast-Brande Kommune lave et udkast til en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25 til anlægget. Dette udkast forudsætter ikke politisk godkendelse, men vil blive offentliggjort sammen med miljøkonsekvensrapporten.

Udvalget har følgende muligheder

1. at godkende planforslagene uden ændringer, og sende dem i offentlig høring med miljørapporter som anbefalet.
2. at godkende planforslagene med mindre justeringer og sende dem i offentlig høring med miljørapporter. Justeringer må ikke være i strid med planernes principper og må ikke ændre væsentligt på planernes indhold. Det vil sige, uden at ændre på planernes områdeafgrænsning, hovedformål og anvendelse eller ændre væsentligt i planernes øvrige indhold
3. at tilbagesende planforslagene til Teknik og Miljø for større ændringer i planerne
4. at forkaste planforslagene med den begrundelse, at planerne ikke længere er i overensstemmelse med udvalgets ønsker for området.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Forslag Kommuneplantillæg nr. 28 Teknisk anlæg Biogas

Forslag Lokalplan 449 Biogasanlæg

Miljøvurdering af planerne Biogasanlæg juli2024

Samlet bilag til miljøvurdering af planerne

Miljøkonsekvensrapport for Ikast Bioenergi juli2024

Samlet bilag til miljøkonsekvensvurdering juli2024

Høringsnotat - Debatfase

Samlede høringssvar til debatfasen

Punkt 6: Klimaplan - godkendelse af strategisk energiplan

01.00.00-P20-10-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 28. august 2024

Økonomi- og Planudvalget 3. september 2024

Byrådet 9. september 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- forslag til strategisk energiplan for Ikast-Brande Kommune godkendes.

Sagsfremstilling

Teknik og Miljø fremlægger forslag til strategisk energiplan (Bilag) til godkendelse. EA Energianalyse vil deltage ved Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalgets behandling af punktet.

Den strategiske energiplan er udarbejdet af rådgivningsvirksomheden EA Energianalyse og har sit afsæt i målsætninger og aktiviteter fastlagt i Ikast-Brande Kommunes Klimaplan, samt de prioriteter og fokusområder, som Klima-, Natur og Bæredygtighedsudvalget drøftede under pkt. 5 på udvalgets møde d. 15. maj. Disse danner grundlaget for den omfattende kortlægning, analyse, samt udvikling af anbefalede handlinger og fremtidsscenarier for opfyldelse af energirelaterede målsætninger i Klimaplanen.

Projektet havde sin opstart ved udgangen af 2023, og formålet er at kvalificere og sikre retning i kommunens fremadrettede arbejde indenfor:

- planlægning for vedvarende energi (VE)
- fremme af energifællesskaber og anden varmeplanlægning
- grøn omstilling af industri m.v.

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget har løbende fået status og drøftet forskellige elementer i planen.

Den strategiske energiplan kan i sin helhed læses i bilaget.

I det følgende opsummeres de vigtigste anbefalinger.

Målsætninger og scenarier for grøn omstilling

Den strategiske energiplan har relevans for Klimaplanens målsætninger for energi, industri og transport. Disse målsætninger fra Klimaplanen fremgår i nedenstående tabel som referencepunkter i EA Energianalyses udarbejdelse af to forskellige scenarier, også kaldet fremtidsbilleder, for udviklingen i energiproduktion og grøn omstilling i Ikast-Brande Kommune. Et fremtidsbillede er en scenarieøvelse, som skal vise, hvordan fremtidens energi-, industri- og transportsektor i Ikast-Brande Kommune kan se ud under forskellige forudsætninger. Udviklingen fremskrives på baggrund af nationale tendenser, lokale tendenser og tiltag, samt interview med lokale aktører.

Fremtidsbillederne er opstillet for hhv. 2030 og 2050.

De to scenarier er fremtidsbilleder med henholdsvis langsom og hurtig omstilling af energiproduktion, transport, mv., f.eks. via elektrificering af industriproduktion, udfasning af fossil naturgas, omstilling til elbiler, samt produktion og anvendelse af Power-to-X.

Med "langsom omstilling" menes et scenarie, hvor omstillingen af energisystemet til vedvarende energi sker i moderat til langsomt tempo, på linje med den udvikling, som lovmæssige og økonomiske tiltag forventes at medføre. Med "hurtig omstilling" menes et scenarie, hvor der sker en hurtig og ambitiøs omstilling til grøn energi via energieffektivisering, elektrificering og udbygning med vedvarende energikilder.

Konklusionen er, at der er på tværs af målsætningerne er brug for intensiv grøn omstilling af energi, industri og transport for at Klimaplanens målsætninger kan nås. For transport er det dog ikke vurderingen, at de opsatte målsætninger i Klimaplanen kan nås fuldstændig, omend man med en hurtig, grøn omstilling vil være relativt tæt på målopfyldelse i 2050.

I det langsomme omstillingsscenarie vurderer EA Energianalyse, at en lang række af de lokale mål ikke indfries i 2030 og i 2050. Det eneste mål, som indfris i det langsomme scenarie, er målet om at være nettoeksportør af grøn strøm i 2030. Da den langsomme udvikling indebærer en begrænset udvikling i elforbrug til f.eks. industri og køretøjer, vurderes målsætningen om nettoeksport at kunne blive indfriet med etablering af de vindmølleprojekter, som nu er godkendt, samt realisering af flere af de eksisterende solcelleprojekter.

I det hurtige omstillingsscenarie, vurderer EA Energianalyse, at flere af de lokale energimål vil blive indfriet. Dog vil det selv ved en hurtig omstilling blive svært at indfri Klimaplanens mål for transportsektoren.

Tabel 1: Opfyldelse af Klimaplanens energimål i hhv. det langsomme og hurtige omstillingsscenarie

Mål	Opfyldelse Langsom omstilling 2030	Opfyldelse Hurtig omstilling 2030	Opfyldelse Langsom omstilling 2050	Opfyldelse Hurtig omstilling 2050
Energi og forsyning: 100 % reduktion i 2030 i udledning af CO ₂ fra energiproduktion i kommunen – ift. 1990-niveau.	Nej	Ja	*	*
Energi og forsyning: nettoeksportør af grøn strøm i 2030.	Ja	Ja	*	*
Industri: 25 % og 90 % reduktion i CO ₂ -udledning i hhv. 2030 og 2050 – ift. 1990-niveau.	Nej	Ja	Nej	Ja
Transport: 35 % og 75 % reduktion i CO ₂ -udledning fra transport i hhv. 2030 og 2050 – ift. 1990-niveau.	Nej	Nej (34 % reduktion)	Nej	Ja
Benzin- og dieseldrevne privatbiler: 50 % og 100 % mindsket CO ₂ -udledning i hhv. 2030 og 2050 – ift. 1990-niveau.	Nej	Nej	Nej	Nej (93 % reduktion)

*Målet strækker sig kun til 2030, hvorfor målopfyldelse ikke beskrives i 2050.

Anbefalinger til indsatsområder og handlinger

Realisering af Klimaplanens målsætninger via en hurtig omstilling af energi, transport og industri vil fordr handlinger inden for forskellige indsatsområder, hvoraf der i den strategiske energiplan er fokus på de temaer, hvor energiproduktion og energiforbrug er centralt.

Den strategiske energiplan er derfor opdelt i følgende, politisk prioriterede temaer: Elektrificering af virksomheder, Grøn fjernvarme, Fremme af energifællesskaber, samt VE-anlæg (Anvendelse af strøm fra VE-anlæg og deres placering). I det følgende opsummeres de enkelte temaer og anbefalinger til handlinger.

Elektrificering af virksomheder

Temaet omfatter tiltag, der fokuserer på omstilling af virksomhedernes grønne omstilling. De anbefalede handlinger er:

- Gennemføre forundersøgelse af de økonomiske konsekvenser af yderligere elektrificering og 'fuel-shift' systemer (dvs. systemer, hvor der kan veksles mellem f.eks. elektricitet og gas)
- Facilitere et forum hvor virksomheder kan dele erfaringer med deres arbejde med den grønne omstilling.
- Facilitere et forum hvor virksomheder og opstillere kan mødes med henblik på PPA (elkøbsaftaler), således at begge parter får en mere stabil økonomi
- Sikre udnyttelse af overskudsvarme gennem tidlig planlægning for fjernvarmeforsyning og dialog
- Virksomhederne bør inddrage netselskaberne tidligere i processen, hvis de har planer om at øge deres elforbrug
- Øge udbygningen af VE, som vil bidrage til lavere elpriser

Grøn fjernvarme

Temaet omfatter tiltag, der bidrager til at gøre varmeforsyningen uafhængig af fossile brændsler og til at reducere anvendelsen af biomasse. De anbefalede handlinger er:

- Sikre grøn strøm til fjernvarmeselskaberne
- Facilitere et forum mellem fjernvarmeselskaber og potentielle opstillere
- Drøfte, om der skal sættes et mål for anvendelsen af biomasse, f.eks. i fremtidige klimaplaner

Fremme af energifællesskaber

Temaet omfatter en kortlægning af de mest omtalte koncepter for energifællesskaber, samt deres fordele og ulemper, samt hvor Ikast-Brande Kommune kan understøtte udviklingen. De anbefalede handlinger er:

- Vejlede potentielle energifællesskaber i koncepter og mulige støttemidler
- Forundersøgelse af de økonomiske perspektiver af energifællesskaber

VE-anlæg (Anvendelse af strøm fra VE-anlæg og deres placering)

Temaet fokuserer på retningslinjerne for udbygning af solceller og vindmøller i Ikast-Brande Kommune, og hvordan den grønne strøm kan nyttiggøres lokalt. De anbefalede handlinger er:

- Løbende drøftelse af retningslinjer for størrelsen på VE-anlæg
- Revurdering eller videreudvikling af mål om at blive nettoeksportør af strøm, f.eks. til at omfatte energikilder såsom biogas
- Drøfte muligheder for fremme af repoweringprojekter (dvs. projekter, hvor det vurderes om udtjente energianlæg kan erstattes med nye)
- Drøfte mål og muligheder for fremme af innovative VE-anlæg, f.eks. hvor der anvendes ny teknologi

Næste skridt

Den strategiske energiplan sendes ikke i offentlig høring til relevante aktører, da den betragtes som et virkemiddel til realisering af Klimaplanen. Efter godkendelse af den strategiske energiplan vil forslag til specifikke tiltag blive forelagt Klima-, Natur og Bæredygtighedsudvalget til godkendelse. Evt. forslag til tilpasninger af Klimaplanen og den tilhørende aktivitetsoversigt vil blive foreslået, når Klimaplanen skal revideres i enten 2025 eller 2027.

Udvalget har følgende muligheder

- Godkende forslaget til strategisk energiplan
- Tilbagevise forslaget til strategisk energiplan til videre bearbejdelse
- Afvise forslaget til strategisk energiplan

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Strategisk energiplan for Ikast Brande Kommune 2024

Punkt 7: Samarbejde med Erhvervsrådet - status og indsats for virksomhedernes grønne omstilling

01.00.00-P20-1-24

Beslutning

Udvalget pegede på tre indsatser (spor 2,4 og 6, jf. sagsfremstillingen).

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 28. august 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Midtvejsevaluering på Erhvervsrådets indsats for grøn omstilling af virksomhederne tages til efterretning.
- Forslag til udviklingsspor drøftes og godkendes.

Sagsfremstilling

I forlængelse af Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalgets drøftelse ved udvalgmødet d. 17. april 2024 (pkt. 5), hvor Erhvervsrådet fremlagde deres forslag til indsatsplan for dialog med 35 virksomheder og etablering af 3 udviklingsspor, blev det besluttet, at status på indsats og resultater skulle forelægges udvalget på mødet d. 28. august.

På mødet vil Erhvervsrådet fremlægge midtvejsevaluering for projektet, samt præsentere en række forslag til udviklingsspor til politisk prioritering. De vigtigste pointer fra midtvejsevalueringen og de potentielle udviklingsspor fremgår af denne dagsorden.

Midtvejsevaluering

Erhvervsrådets konsulenter har i projektperioden været i kontakt med 39 virksomheder med grøn omstilling som særligt fokus. Disse kontakter supplerer de øvrige kontakter i Erhvervsrådets virksomhedsservice i Ikast-Brande Kommune, hvor grøn omstilling også kan være et fokusområde, hvis den enkelte virksomhed efterspørger det.

Ved disse målrettede kontakter er virksomhedernes udfordringer og behov afdækket, hvorefter konsulenterne på forskellig vis har hjulpet virksomhederne videre. Det kan f.eks. ske via henvisning til relevante rådgivere, støttemuligheder og samarbejdspartnere.

Projektet har omfattet mange forskellige brancher, f.eks. tekstil, produktion, byggeri, transport og service.

Midtvejsevalueringen af projektet viser, at der er stor forskel på virksomhedernes udfordringer, interesser og behov, når det kommer til grøn omstilling. En virksomhed kan f.eks. have behov for at prioritere implementering af et ESG-system (ESG står for miljø og klima, sociale forhold og virksomhedsadfærd) før der kan sikres økonomi til elektrificering af

produktionen, andre har brug for sparring til rekruttering af relevante medarbejdere, mens andre virksomheder kan have brug for viden og rådgivning om muligheder for håndtering af overskuds/restprodukter. De forskellige, konstaterede behov og udfordringer har dannet afsæt for udviklingen af 7 mulige udviklingsspor.

Det har endvidere vist sig, at en større andel af virksomhederne stadig er i startfasen med den grønne omstilling, end hvad der var forventet ved projektets opstart. Selvom der også er eksempler på virksomheder med en høj prioritering af den grønne dagsorden og omfattende implementering af relevante handlinger, er det vurderingen, at mere end halvdelen af virksomhederne endnu er i gang med at afklare deres ambitionsniveau, og herunder afdække udfordringer og muligheder. På tværs af disse virksomheder er det oplevelsen af manglende efterspørgsel på grønne hensyn fra kunderne udgør den største barriere. På den anden side medfører lovkrav m.v. et pres for forandring.

Forslag til udviklingsspor

Erhvervsrådet har identificeret en række temaer, som optager en stor andel af virksomhederne, og som kan løftes effektivt via en fælles indsats i et målrettet udviklingsspor.

Et udviklingsspor kan f.eks. være i form af etablering af netværk, et kursusforløb eller tilbud om task force-besøg. Udvalget kan vælge 3 af sporene indenfor den eksisterende økonomiske ramme. De øvrige spor vil kunne iværksættes i et projekt i 2025 eller 2026.

- Spor 1: kompetenceudvikling via netværk og kurser, i form af henholdsvis et erfaringsudviklingsnetværk for bæredygtighedsarbejdere og opkvalificering af nøglemedarbejdere.
- Spor 2: kompetenceudvikling m.v. om klimaregnskaber – ”Kom i gang med Scope 1 og 2” til virksomheder i startfase, og ”Kom i gang med Scope 3” til virksomheder, som allerede arbejder med scope 1 og 2 i deres klimaregnskaber. (Scopes er nærmere beskrevet nedenfor).
- Spor 3: brancheindsats til tekstilbranchen, hvor virksomhederne kan arbejde med grøn omstilling, f.eks. via digitalisering og fokus på lokale værdikæder.
- Spor 4: produktionsspor, hvor produktionsvirksomheder får tilbud om besøg af en individuelt sammensat task force til gennemgang af deres produktionslinjer. Det kan bl.a. handle om overskudsvarme og andre processer, hvor en indsats kan give høj CO2-gevinst.
- Spor 5: netværk og samarbejde mellem virksomheder i byggebranchen, med fokus på effektiv implementering og samarbejde om nye lovkrav.
- Spor 6: lokale energi- og ressourcensamarbejder (klynger/symbioser). Der er identificeret 3-4 potentielle geografier i Ikast-Brande Kommune, hvor muligheder for symbiosesamarbejder mellem forskellige typer virksomheder i lokalområdet kan undersøges.
- Spor 7: den grønne bevægelse, en konference om grøn omstilling målrettet virksomhederne i Ikast-Brande Kommune bredt.

CO₂-udledninger kan opdeles i tre kategorier, kaldet ”Scopes” i virksomhedens værdikæde. Scope 1 er de direkte CO₂-udledninger, f.eks. fra virksomhedens produktion, Scope 2 er indirekte CO₂-udledninger, som stammer fra forbrug af el og fjernvarme, mens Scope 3 er øvrige indirekte CO₂-udledninger, f.eks. fra købte varer.

I tillæg til de foreslåede spor er der konstateret en stor interesse for grøn omstilling med hensyn til transport- og logistik. Eventuelle handlinger med hensyn til dette vil kunne ske i synergi med eller i regi af det eksisterende samarbejde mellem Midtjysk Logistik Forum, Bæredygtigt Herning, samt Ringkøbing-Skjern, Ikast-Brande og Herning Kommuner.

Klimaeffekter

Teknik og Miljø oplyser, at der ikke kan angives sikre estimater af den konkrete klimaeffekt af indsatsen samlet set. Fælles for alle de foreslåede udviklingsspor er, at de på sigt peger i retning af reduceret udledning af CO₂, enten direkte eller ved at danne afsæt for handlinger med forventet CO₂-effekt.

Næste skridt

Primo 2025 vil Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget blive forelagt en slutevaluering og erfaringer fra arbejdet med de tre udviklingsspor. Her vil udvalget også have mulighed for at drøfte mulighederne for et evt. videre samarbejde med Erhvervsrådet om virksomhedernes grønne omstilling.

Økonomi

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Udvalget har følgende muligheder

- Tage midtvejsstatus til efterretning
- Tilbagevise midtvejsstatus til uddybning
- Prioritere mellem forslag til udviklingsspor
- Foreslå yderligere udviklingsspor
- Afvise forslag til udviklingsspor

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 8: Vandområdeplaner 2021-2027 - Finansiering af tre projekter

06.02.00-A00-1-21

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 28. august 2024

Økonomi- og Planudvalget 3. september 2024

Byrådet 9. september 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- der bevilges og frigives 656.000 kr., der finansieres af kassen
- der gives en indtægtsbevilling på 656.000 kr. Beløbet tilføres kassen i 2024
- Teknik og Miljø må igangsætte arbejdet med de tre projekter, når Miljøstyrelsen har meddelt tilsagn og indtil, at projekterne er tilendebragt, og midlerne kan hjemsesøges.

Sagsfremstilling

Vandområdeplanerne er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø. De skal sikre renere vand i Danmarks vandløb, søer, kystvande og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. De nye vandområdeplaner for 2021-2027 er tredje planperiode baseret på en opdatering og videreførelse af vandområdeplanerne for første og anden planperiode. Vandområdeplanernes indsatsprogram omfatter blandt andet vandløbsindsatser som eksempelvis etablering af faunapassage ved stemmeværker samt genslyngning og restaurering af vandløbsstrækninger med sten og grus. Indsatsprogrammet er bindende for kommunerne og er en del af Danmarks EU-retlige forpligtelse, idet indsatserne er vurderet nødvendige for at nå vandrammedirektivets miljømål om "God økologisk tilstand" i vandområderne.

Projekterne gennemføres som oftest i to trin: 1. En forundersøgelse og 2. En realisering af projektet. Forundersøgelsen skal belyse de tekniske muligheder for at gennemføre den pågældende vandløbsindsats, lodsejertilslutning og omkostninger. Såfremt forundersøgelsen viser, at projektet kan gennemføres, foretages en realisering af projektet. De gældende frister for gennemførelse af forundersøgelse og realisering er hhv. 1 og 3 år.

Finansieringen af såvel forundersøgelse som realisering, herunder kommunens egne arbejdstimer, dækkes gennem de tilhørende statslige støtteordninger. Projektmidler kan ansøges løbende, og projekterne kan igangsættes, når staten har meddelt tilsagn til et projekt – typisk 4 uger efter ansøgningsfristen. De hjemsøgte midler udbetales først, når en forundersøgelse eller en etablering er gennemført. Kommunen skal således udføre arbejdet og afholde de nødvendige udgifter i forbindelse med projektarbejdet i en periode på op til 3 år, indtil arbejdet er gennemført. Midlerne kan herefter søges udbetalt, jf. tilsagnet.

Teknik og Miljø har i sommeren 2024 ansøgt om tilsagn om finansiering af tre projekter i hhv. Frisbæk, Bjørnskov Bæk og Tilløb til Skjern Å ved Dørslundvej (Nørremose Bæk) og har modtaget tilsagn til gennemførelse for alle tre projekter. Samtidig har Teknik og Miljø i sommeren 2024 søgt om udbetaling for forundersøgelserne for de tre ovenstående projekter og modtaget udbetaling for Frisbæk og Bjørnskov Bæk, mens Nørremose Bæk stadig afventer udbetaling i skrivende stund. Gennemførelsen af projekterne ventes igangsat medio oktober. Teknik og Miljø forventer at hjemsesøge og

modtage midlerne til de tre ovenstående projekter ultimo 2024. Se desuden skemaet herunder, der angiver økonomien for de tre projekter:

Projekt	Status	Egne arbejdstimer - ansøgt til etablering	Konsulenter, entreprenører og materialer - ansøgt til etablering	I alt
Frisbæk	Forundersøgelse gennemført - ansøgt om tilsagn til etablering. Gennemføres medio oktober-november.	33.000 kr.	124.000 kr.	157.000 kr.
Bjørnskov Bæk	Forundersøgelse gennemført - ansøgt om tilsagn til etablering. Gennemføres medio oktober-november.	47.000 kr.	130.000 kr.	177.000 kr.
Nørremose Bæk	Forundersøgelse gennemført - ansøgt om tilsagn til etablering. Gennemføres medio oktober-november.	47.000 kr.	275.000 kr.	322.000 kr.
Samlet sum		127.000 kr.	529.000 kr.	656.000 kr.

Udvalget skal tage stilling til

Om Teknik og Miljø må igangsætte arbejdet med de tre projekter, herunder med løbende udgifter til entreprenører m.fl. - i alt 656.000 kr., når Miljøstyrelsen har meddelt tilsagn og indtil projekterne er tilendebragt og midlerne kan hjemses.

Budgetmæssige konsekvenser

Omkostningerne til gennemførelse af de tre vandområdeplanprojekter er ikke budgetlagt. Der anmodes derfor om tillægsbevillinger til gennemførelse heraf. Pengene hjemses, så snart projekterne er gennemført. Der er tale om et midlertidigt likviditetstræk. Alle omkostningerne til de tre projekter dækkes af statens tilskudsordninger.

Punkt 9: Åbne Meddelelser

00.22.04-P00-2-23

Formanden

Øvrige udvalgsmedlemmer

Direktør

Klagenævnsafgørelse vedrørende afvanding til Storå

Teknik og Miljø har fået stadfæstet en afgørelse i Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Sagen omhandler afvanding til Storå øst for Ikast by, og historikken for sagen kan føres tilbage til 1949. Oprindeligt har der været en strid, hvor en strækning af et vandløb blev rørlagt, hvilket en opstrømsliggende nabo var utilfreds med. Naboen fik ved en landvæsenskommisionsafgørelse ret til at lede vand fra det åbne vandløb til den rørlagte del af vandløbet (rød markering på vedlagte oversigtskort).

Teknik og Miljø fik i 2018 et eksternt rådgivningsfirma til at undersøge de nuværende forhold. Rapporten viste, at vand fra den åbne del af vandløbet stadig blev ledt til Storå, dog via et nyt forløb (grøn markering på vedlagte oversigtskort). Den gamle rørlægning formodes ødelagt, især som følge af, at der er blevet plantet et læbælte ovenpå. Nærliggende arealer var desuden vokset ind i en naturbeskyttet tilstand.

På baggrund af dette valgte vandløbsmyndigheden at ophæve landvæsenskommisionsafgørelsen, og lovliggøre de nuværende forhold. Sagen blev påklaget i 2019 og stadfæstet i juni 2024. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan ses her: <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/c21b719e-5c24-4eac-b8ca-390e9169b20c?highlight=> eller findes via sagsnummer 19/09130 i Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelsesportal.

Afgørelse fra Planklagenævnet i klage over afslag på landzonetilladelse

Planklagenævnet har den 5. august 2024 stadfæstet Ikast-Brande Kommunes afgørelse om afslag på at opstille en 42 meter høj gittermast til brug for IoT-teknologi på matr.nr. 9Y, Skærlund By, Brande, beliggende Engebækvej 51, 7330 Brande. Det betyder, at kommunens afgørelse gælder.

Ikast-Brande Kommune begrundede afslaget med, at den samfundsmæssige interesse i opførelsen af den ansøgte mast ikke er tilstrækkelig. Kommunen lagde i den forbindelse vægt på, at der ikke på nuværende tidspunkt er nogle mobilselskaber, der har vist interesse i den ansøgte mast. Samtidig er det et forholdsvis lille område, der ikke kan dækkes ved at placere IoT-antennener i eksisterende antennemaster, som er placeret henholdsvis 3,1 km, 4,1 km, 5,5 km og 5,8 km fra den ansøgte placering. Kommunen lagde desuden vægt på, at opførelsen af den ansøgte mast vil medføre forholdsvis store landskabelige påvirkninger. Planklagenævnet lægger i afgørelsen vægt på, at kommunen på et oplyst grundlag har foretaget en tilstrækkelig undersøgelse af den samfundsmæssige interesse forbundet med den ansøgte mast i forhold til den ansøgte placering, herunder bl.a. henset til mulighederne for at placere antenner i omkringliggende master.

Orientering om udførte aktiviteter på Ejstrupholm Flyveplads i uge 27, 2024

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget besluttede på mødet, den 15. maj 2024 (pkt. 8), at der skulle meddeles dispensation til konvertering af op til 100 almindelige flyoperationer til operationer i forbindelse med faldskærmsudspring under en sommerlejr for Østjyllands Faldskærmsklub på Ejstrupholm Flyveplads i uge 27, 2024.

Dispensationen blev meddelt under forudsætning af en efterfølgende tilbagemelding om aktivitetsniveauet og om eventuelle nabohenvendelser i forbindelse med aktiviteterne i uge 27, 2024.

Klubben har meldt tilbage, at der i uge 27 var følgende aktiviteter:

Mandag, den 1. juli 2024: 4 lift – det vil sige 8 operationer

Onsdag, den 3. juli 2024: 9 lift – det vil sige 18 operationer

Fredag, den 5. juli 2024: 1 lift – det vil sige 2 operationer.

Der blev således i alt udført 28 operationer fra flyvepladsen i Ejstrupholm i uge 27. Hverken klubben eller Ikast-Brande Kommune har modtaget henvendelser om oplevede gener fra aktiviteterne.

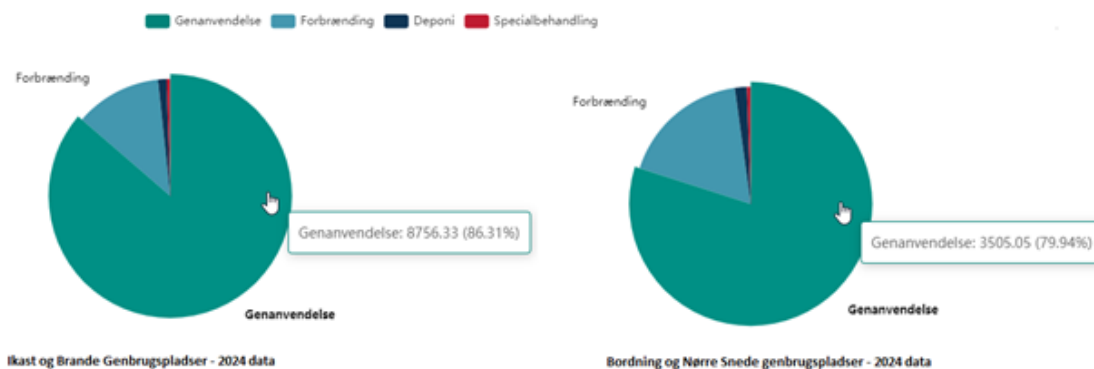
Teknik og Miljø udførte et miljøtilsyn i forbindelse med aktiviteterne, den 1. juli 2024, og dette gav ikke anledning til bemærkninger.

Status og genanvendelsesprocenter på genbrugspladserne

Dette notat beskriver en status for de selvbetjente genbrugspladser i Bording og Nørre Snede sammenlignet med de 2 bemandede genbrugspladser, Ikast og Brande. Årsagen er, at der opleves nogle uhensigtsmæssigheder omkring brugen af de selvbetjente genbrugspladser. Overordnet set afleveres der meget mere brændbart affald og usortet plast på de selvbetjente genbrugspladser i forhold til genbrugspladserne i Ikast og Brande. Der opleves også flere fejlsorteringer, som kommer til udtryk i forhold til omklassificering af affaldet. Desuden er de selvbetjente genbrugspladser udfordret af, at nogle borgere sætter affaldet ved siden af containerne, som giver øget oprydning for pladspersonalet.

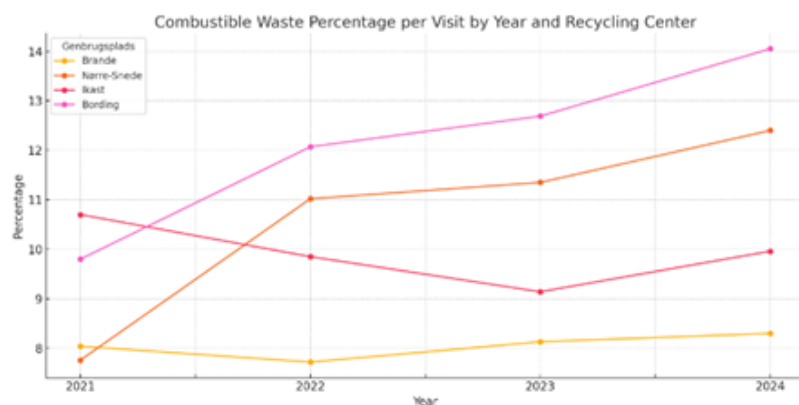
Teknik og Miljø indsamler løbende data. De afleverede affaldsmængder er analyseret og herefter er der lavet en sammenligning mellem ubemandede og bemandede pladser. Dette har resulteret i en beskrivelse af, hvordan de selvbetjente pladser fungerer efter ca. 4 år uden vejledende personale, samt udvidet åbningstider.

Det kan konstateres, at siden seneste evaluering (september 2022) er udvikling af brugen af de selvbetjente pladser gået den forkerte vej. På figuren nedenfor ses, at genanvendelsesprocenten på pladserne i Ikast og Brande ligger på ca. 86 % hvorimod genanvendelsesprocenten på de selvbetjente pladser ligger på 80 %.

Figur 1: Figuren viser fordeling af affald på Ikast og Brande genbrugspladser sammenlignet med de selvbetjente genbrugspladser i Bording og Nørre Snede (2024 data).

Andelen af brændbart affald på Ikast og Brande genbrugspladser ligger på 12% og på 18% i Bording og Nørre Snede (2024 data) og andelen er stigende på de selvbetjente pladser.

Figur 2: Andel af brændbart affald pr. besøg på hver genbrugsplads i perioden 2021 til 2024.

Ved et udtræk af andelen af ”brændbart affald pr. besøg” ses at andelen og mængden siden 2022 er stigende på de selvbetjente genbrugspladser sammenlignet med Ikast og Brande.

Denne tendens kalder på en handling, for at sikre at affaldet håndteres miljømæssigt korrekt og det affald, som kan genanvendes, også bliver håndteret korrekt.

Teknik og Miljø vil i samarbejde med AFLD analysere på specielt ”rest efter sortering” og plastaffaldet for at afdække, hvilke affaldstyper det er svært for borgerne at sortere.

Teknik og Miljø vil i løbet af efteråret 2024/foråret 2025 komme med forslag til Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget til opfølgning på problematikken omkring de selvbetjente genbrugspladser. Opgaven er en del af Affaldsplanens Tema 4.2 om ”fremtidssikring af kommunens genbrugspladser”.

Punkt 10: Lukket: Lukkede meddelelser

00.22.04-P00-2-23